

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

HELSINGØR AFTENSKOLE

A black silhouette of a city skyline, featuring several prominent spires and buildings, positioned below the title text.

Beretning

1951—52

Statens pædagogiske Studiesamling
København

HELSINGØR AFTENSKOLE

1951-52

ved
Chr. Gaardø
forstander

*Skolen udsender hermed sin beretning for 1951-52
og retter samtidig en tak til myndigheder, presse og
privatpersoner for interesse for skolen og dens arbejde
i det forløbne år.*

Statens pædagogiske Studiesamling
København

HELSINGØR AFTEN- OG UNGDOMSSKOLE er oprettet og drives i henhold til aften- og ungdomsskoleloven ved tilskud fra stat og kommune. Ungdomsskolenævnet i Helsingør udgør skolens bestyrelse.

Undervisningen foregår på Folkeskolen, Gymnasiet og Centralbiblioteket m. m. på ugens 4 første hverdage — fortrinsvis i tiden 1. oktober — 31. marts.

Kontor: Folkeskolen bg. II 2. sal, Tlf. 2399 v.

Kontortid: kl. 12—13 (undtagen lørdag)

samt undervisningsdage kl. 18—19.

Ungdomsskolenævnets medlemmer

fra Byrådet

byrådsmedlem, skibsværftsarbejder *Robert Sørensen*,
— adjunkt *H. Ring*,

fra Skolekommisionen

rådmand frk. *Doris Christiansen*, M. L.,
— museumsdirektør *Knud Klem*, (næstform.),

fra Fælleslærerrådet

kommunelærerinde frk. *Margrethe Jørgensen*,
adjunkt *Kjeld Gravgaard*,

fra Arbejdsgiverforeningen

civilingeniør *Per Lang*,

fra Arbejdernes fællesorganisation

overbibliotekar *E. Bremerstent*, (form.),

fra Helsingør husmoderforbund

fru *Kirstine Christensen*,

fra Helsingør kooperative husmoderforening

fru *Poula Jørgensen*,

fra Dansk kvindesamfund

skolepsykolog frk. *Karen Jakobsen*,

fra Arbejdernes oplysningsforbund

fagforeningsformand *Knud Anker Nielsen*.

*

Forretningsudvalget:

overbibliotekar *E. Bremerstent*,

rådmand frk. *Doris Christiansen*,

skolepsykolog frk. *Karen Jakobsen*,

museumsdirektør *Knud Klem*,

fagforeningsformand *Knud Anker Nielsen*.

*

Tilsynsførende for nævnet:

overbibliotekar *E. Bremerstent*.

*

Sekretær for nævnet:

forstander *Chr. Gaardø*.

Skolen omfatter:

Aftenskoleafdelingen.

Denne afdeling står åben for alle helsingoranere, der er fyldt 14 år.

I indskrivningspenge betaler hver elev 5 kr. pr. fag. Dansk —regning—skrivning betales dog som eet fag, og arbejdsledige betaler ikke indskrivningspenge.

Lærebøger samt materialer til sløjd, madlavning og håndgerning betales delvis af eleverne selv, medens skolen leverer skrivematerialer o. l.

Undervisningen omfatter bl. a.:

Dansk.

Undervisningens mål er at lære eleverne et fejlfrit dansk. Dette søges nået gennem skriftlige øvelser, og for de dygtige elever gennem selvstændigt arbejde.

Følgende arbejdsmetoder indgår i undervisningen: Øvelser i sproglære (tegn sætning), brevopgaver (familie-, indbydelses- og takkebreve, ansøgninger og annoncer), diktater, referatstile, litteraturopgaver samt opslagsøvelser og udfyldning af postale blanketter o. l.

I tilknytning til undervisningen aflægges besøg på Centralbiblioteket.

Regning.

Undervisningen tager sigte på at opøve elevernes færdighed på de områder, det praktiske liv frembyder.

Egentlig klasseundervisning anvendes kun ved fremstilling og forklaring, i øvrigt arbejder eleverne selvstændigt eller i grupper.

Der lægges i undervisningen vægt på sikkerhed og hurtighed i den rent elementære talbehandling.

Skrivning.

Formålet med undervisningen er at opøve en let læselig og relativ hurtig skrift, det vil sige en praktisk håndskrift ud fra det grundlag, man forefinder i elevens skrift, som den foreligger ved undervisningens begyndelse.

Undervisningen består dels i øvelser, der tager sigte på håndens bevægelighed, dels i forklaring og indøvelse af bogstaver, sammenskrift, taktsskrivning, diktat, afskrivning, renskrift og talskrivning.

Tegning og maling.

Undervisningens formål er at imødekomme hver elevs særlige interesser og mulige anlæg for faget.

Matematik.

Der benyttes klasse-, gruppe- eller individuel undervisning efter elevernes behov og standpunkt.

Bogføring.

Undervisningen tilsigter at give eleverne indblik i bogføringens vigtigste principper.

Dette søges opnået ved gennemgang af opgaver i såvel enkelt som dobbelt bogføring.

Stenografi. (Fællessystemet).

Undervisningen er 2-årig, A- og B-hold.

A-hold. Undervisningens formål er at gøre eleverne fortrolige med den korrekte stenografiske skrift gennem læsning og skriftlig indøvelse af tegn og ord.

B-hold. Eleverne bibringes en så stor færdighed som muligt i stenografering af kontorstof, herunder særlig handelsekst, gennem indøvelse af forkortelser, afskrift og diktat af dertil afpasset stof.

Det tilstræbes at give eleverne et så alsidigt forkortelsesforråd som muligt, fremfor en opøvelse af større hastighed ved stenografering af ensidigt stof.

Sidste time kan på begge hold anvendes til overføring af stenogrammer på skrivemaskine.

Herudover kan der oprettes træningshold:

C-hold. Undervisningen tilsigter at bringe eleverne frem til større hastighed, gøre dem sikrere i tydninger af stenogrammer samt i det hele fremme deres stenografiske selvstændighed.

Maskinskrivning.

Undervisningen er 2-årig, A- og B-hold. Der undervises efter 10-finger-systemet (blindskrift).

A-hold. 1. års kursus giver eleverne en grundig gennemgang af bogstaver, tal og tegn. Der skrives nogle breve og fakturaer. Målet er en fejlfri skrivemåde. Flinker elever, der kan nå længere, skriver træningsstof.

B-hold. 2. års kursus giver eleverne øvelse i forretningskorrespondance samt opøvelse af større hastighed under bibeholdelse af fejlfri skrivning.

Undervisningen er individuel, dog afbrudt af klasseundervisning, hvor læreren finder det formålstjenligt.

Undervisningen tilrettelægges efter følgende bøger:

Else Roepstorff: 10-finger blindskrift.

„ : Rationel træning.

Fremmede sprog.

Undervisningen er 4-årig i sprogene engelsk, tysk og fransk. A-, B-, C- og D-hold oprettes i det omfang, elevernes standpunkt gør det nødvendigt. Udover denne grundlæggende undervisning kan der oprettes videregående kursus. Endvidere undervises i spansk og italiensk.

Det er undervisningens mål at føre eleverne fra det rene

begynderstandpunkt til et sådant stadium, at de er i stand til på egen hånd at læse litteratur på fremmede sprog, at føre samtale med indfødte om dagligdags emner samt give dem nogen færdighed i at udtrykke sig skriftligt.

Hovedvægten lægges på praktisk tilegnelse af udtale, gloser og dagliglivets udtryksformer.

Skræddersyning.

Undervisningen er 4-årig, dens formål er at give eleverne et indgående kendskab til såvel dame- som børnegarderobe.

Undervisningen omfatter dels teoretisk og praktisk klasseundervisning, derunder måltagning, mønsterudtagning (tegning), og dels individuel undervisning.

Dekorationssyning.

Undervisningen er 2-årig. Dens formål er at give eleverne kendskab til de fra gammel tid anvendte syninger.

Den omfatter: historisk orientering, udarbejdelse af arbejdstegninger samt indøvelse af tekniken i hulsøm, sammentræksyning, dragværk, hvidsøm, almuesyning m. m.

Vævning.

Undervisningen er 2-årig og omfatter vævningens teori og praktik. Til undervisningen benyttes rammevæve samt et par 4-skafte slagvæve.

Madlavning.

Undervisningen er 3-årig A-, B- og C-hold. Den følger den af Undervisningsministeriets husholdningsinspektør anbefalede plan for fremadskridende 3-årige kursus.

Herudover kan oprettes videregående kursus, D-Hold og specialkursus (syltning, henkogning o. l.).

Bogbinding.

Undervisningen er 2-årig. Formålet er at give eleverne et sådant kendskab til faget, at de med enkle midler er i stand til at indbinde deres egne bøger.

Træsløjd.

Der lægges i undervisningen vægt på oplæring i værktøjets rette brug. Undervisningen er individuel.

Eleverne udarbejder arbejdstegninger og beregninger over materialeforbrug.

Gymnastik.

Der oprettes dame- og herrehold. Undervisningen er anlagt som motionsgymnastik — for damernes vedkommende med musikledsagelse.

Desuden undervises i folkedans.

Studiekredse.

Der oprettes — indenfor aftenskolens rammer — studiekredse efter behov. Denne undervisningsform er særlig benyttet af kollektivt indmeldte hold.

Som eksempler på emner kan nævnes:

Samfundslære med særlig vægt på kommunernes opbygning og arbejdsform.

Familiekundskab.

Samfundsøkonomi.

Sundhedslære (anatomi, fysiologi samt undervisning i forbindelser, sygepleje og behandling af sår).

Navigation (astronomi, jordens gradnet, kompas, log, lod, søvejsregler, bestikberegning, sømærker, fyr m. m.).

Havebrug.

Fjerkræavl.

Biavl.

Ungdomsskoleafdelingen

står åben for alle unge mellem 14 og 18 år, og er navnlig beregnet på og tilrettelagt for de unge, der ikke er i lære og derfor ikke går på teknisk skole eller handelsskole.

Formålet med undervisningen er at give eleverne et større kendskab til deres eget og andres arbejde, for at de bedre kan forstå deres eget arbejdes plads og betydning for helheden.

Skolen søger derfor — mens de unge endnu har barneskolens kundskaber og færdigheder i nogenlunde frisk erindring — at give dem mulighed for at bygge videre på dette grundlag gennem en erhvervsbetonet undervisning, hvortil kan knyttes supplerende undervisning i aftenskolens øvrige fag.

I denne afdeling er undervisning og materialer gratis, og der betales ikke indskrivningspenge.

Højskoleafdelingen.

I denne afdeling, som kun står åben for elever over 21 år, gives en undervisning præget af højskolens særlige arbejdsform: Foredrag, samtale, studiekredsarbejde og sang.

Indskrivningspenge: 5 kr. pr. fag.

Undervisningen baseres på almene, samfundsmæssige eller kulturelle emner.

Som eksempler kan nævnes:

- Kulturhistorie.
- Musikhistorie.
- Kunsthistorie.
- Litteratur.
- Religionskundskab.
- Geopolitik.
- Filosofi.
- Psykologi.
- Biologi.
- Socialøkonomi.
- Sang og musik med teori.

Lidt statistik.

Der har i 1951/52 været afholdt *125 kursus* med et samlet timetal på *5903 timer* for ialt *2602 deltagere*. Da adskillige elever deltager i mere end eet kursus, er antallet af indmeldte personer noget mindre end antallet af deltagere, nemlig 2475.

Aftenskolen:

	kursus	timer	deltagere
dansk	1	40	25
regning	4	100	67
skrivning	1	40	16
tegning	2	60	34
maling	3	100	53
matematik	1	40	22
bogføring	2	62	37
maskinskrivning	5	192	90
engelsk	19	780	404
tysk	2	80	24
fransk	4	160	76
spansk	1	40	18
italiensk	1	40	26
samfundslære	2	44	32
sundhedslære	5	140	108
fotokursus	1	50	36
navigation	2	80	41
havebrug	2	80	64
skræddersyning	30	1785	566
dekorativ syning	1	60	22
vævning	7	420	108
madlavning	6	480	122
bogbinding	3	180	66
sløjd	2	240	72
folkedans	1	40	31
gymnastik	4	120	169
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	112	5453	2329

Ungdomsskolen

har på grund af svigtende tilmelding ikke været i gang i 1951/52.

Aftenhøjskolen:

	kursus	timer	deltagere
filosofi	3	100	53
psykologi	2	60	60
litteratur	1	40	22
religion	1	40	20
kulturhistorie	1	40	20
musikhistorie	1	20	15
musik	2	70	40
sang	2	60	43
	<hr/>	<hr/>	<hr/>
	13	430	273

Mødeprocenten.

595 elever (452 i 1950/51) har overhovedet ikke forsømt, medens mødeprocenten i øvrigt har været 85,8 (86,3) i Aftenskolen og 81,3 (84,3) i Aftenhøjskolen.

Et forsøg.

For første gang har vi for et enkelt holds vedkommende fortsat undervisningen ud over 1. april.

Det drejede sig om et kollektivt hold i tegning og malning fra kunstsammenslutningen H. S. M., som efter aftenskolens egentlige afslutning fortsatte endnu 10 uger.

Forsøget faldt godt ud, 9 af 15 elever forsøgte overhovedet ikke, og undervisningen gennemførtes med et gennemsnit af 13,4 elever pr. time.

Alder og køn.

Elevernes procentvise fordeling efter alder og køn ser for 1951/52 således ud (tallene i parentes fra 1950/51).

Alder	14—17	18—21	over 21	ialt
Mænd	2,3 ⁰ / ₀ (2,8)	2,6 ⁰ / ₀ (2,4)	31,0 ⁰ / ₀ (27,9)	35,9 ⁰ / ₀ (33,1)
Kvinder	8 ⁰ / ₀ (7,1)	4,7 ⁰ / ₀ (7,4)	51,4 ⁰ / ₀ (52,4)	64,1 ⁰ / ₀ (66,9)
Ialt	10,3 ⁰ / ₀ (9,9)	7,3 ⁰ / ₀ (9,8)	82,4 ⁰ / ₀ (84,3)	100 ⁰ / ₀ (100)

Foruden ovenstående — efter ministerielle retningslinier udarbejdede — statistik, har vi i år foretaget følgende opgørelse over elevernes fordeling inden for 10-årige aldersperioder:

Alder	mænd	kvinder	ialt	i procent
14—19	105	265	370	15,0 ⁰ / ₀
20—29	278	370	648	26,2 ⁰ / ₀
30—39	231	421	652	26,3 ⁰ / ₀
40—49	151	290	441	17,8 ⁰ / ₀
50—59	89	195	284	11,5 ⁰ / ₀
60—69	26	43	69	2,8 ⁰ / ₀
70—79	7	3	10	0,4 ⁰ / ₀
over 80 år	1		1	
	888	1587	2475	

Kollektivt tilmeldte foreningshold.

Følgende foreningshold har i 1951/52 været tilmeldt Aftenskolen:

Arb. sam. forb., Helsingør afd.	2	kursus i sundhedslære
„ oplysningsforbund, Helsingør . .	1	„ i samfundslære
Danm. komm. parti, Helsingør afd. .	1	„ i „
Dansk gartnerforbund, Helsingør afd.	1	„ i havebrug
„ jernbaneforb., Hgør. fællesafd. . .	2	„ i engelsk
„ smede- & maskinarb.fbd., Hgør. . .	1	„ i regning
Den koop. husmoderforening	2	„ i skræddersyn.
Forældrestudiekreds ved Lundegade skole	1	„ i børnepsyk.
Haveforeningen Solbakken	1	„ i havebrug
Helsingør amatørsejllklub	1	„ i navigation
„ husmoderforbund	1	„ i skræddersyn.
„ privatorkester	1	„ i ork.samm.sp.
„ rokklub	1	„ i filosofi
„ samariter korps	2	„ i sundhedslære
„ tjenerforening	1	„ i engelsk
Hjemmeværnsflotillen 9126	1	„ i navigation
Kunstsammenslutningen H. S. M. . . .	1	„ i tegning
„ „	1	„ i maling
Skibsmalernes klub	1	„ i regning

Hvem søger Aftenskolen?

For at underbygge påstanden om, at Aftenskolen er hele byens skole, gennemgår vi med mellemrum elevkartoteket med særligt henblik på elevernes erhverv. — Tallene fra i år ser således ud (i parentes tallene fra 1950/51):

I. Landbrug m. m.

- 18 (20) landmænd og landbrugsmedhjælpere,
- 34 (24) gartnere og gartnerimedhjælpere,
- 10 (7) sømænd og fiskere.

II. Håndværk og industri samt handel og transport m.m.

- 30 (27) fabrikanter og håndværksmestre
- 38 (28) købmænd, vognmænd, fragtmænd o. l.
- 136 (100) funktionærer (d.e. maskinmestre, værkførere o. l. samt forretnings- og butikspersonale),
- 449 (386) håndværkere og arbejdere,
- 36 (36) arbejdsmænd.

III. Tjenestemænd o. l.

- 340 (305) tjenestemænd (d. e. administrations- og kontorpersonale i offentlig og privat virksomhed samt jernbane, post- og telegraf-funktionærer, lærere, sygeplejersker m. m.).

IV. Liberale erhverv.

- 58 (46) arkitekter, ingeniører, journalister, musikere, tandlæger m. m.
- 135 (102) studerende og skoleelever.

V. Andre erhverv.

- 978 (819) gifte kvinder uden selvstændigt erhverv,
- 80 (77) husbestyrerinder og husassistenter m. v.
- 113 (101) lærlinge og elever (kontorelever, sygepleje-elever m. v.).
- 20 (26) pensionister, aldersrentenydere m. v.

Af skolens dagbog.

Goddag-gilde.

Lørdag den 13. oktober samledes skolens lærerstab til det traditionelle „Goddag-gilde“.

Teateraften.

Tirsdag den 13. november opførtes for to fulde huse i Industriforeningens festsal lystspillet „De fire små“. — En sjælden helstøbt forestilling, der på samme tid morede og vakte til eftertanke.

Julekoncert.

Onsdag den 12. december afholdt vi — traditionen tro — vor julekoncert i Sct. Mariæ kirke under medvirken af organist, frk. Gerda Nørregaard, fløjtenisten Marius Hansen og Københavns kammerkor under ledelse af Arne Bertelsen.

Pastor Dalsager bød velkommen til de mange mennesker, der fyldte kirken til sidste plads.

Filmaften.

Onsdag den 23. januar vises ved tre forestillinger i Industriforeningens festsal to farvefilm fra Indien med ledsagende foredrag af ekspeditionsleder Hans Fosmark. Filmene, der gav et usminket billede af forholdene i Indien, blev modtaget med stor interesse.

Klaverkoncert.

Onsdag den 6. februar afholdt vi i samarbejde med A.O.F. en klaveraften med Victor Schiøler i Folkets Hus.

Salen var fyldt til trængsel.

Fastelavnsfest.

Lørdag den 23. februar samledes 1600 deltagere til „Radio-bal“ på „Marienlyst“. Der var dans i to sale, radiocabaret, „fjernsyn“, „nysgerrig mikrofon“ m. m.

Klaveraften.

Tirsdag den 4. marts gentoges Victor Schiølers klaveraften på „Marienlyst“, denne gang for 1000 tilhørere.

Forindmeldelse.

Den 3.—13. marts modtog vi forindmeldelse til sæsonen 1952/53. 459 elever benyttede sig af tilbudet og danner således stammen i den kommende vinters undervisning.

Kirkekoncert.

Søndag den 9. marts opførte Aftenskolens studiekor i Sct. Olai kirke Heinrich Schütz's Lukas Passion.

Udstilling.

Søndag den 16. marts arrangeredes i gymnastiksalene ved Lille Lundegade en udstilling med demonstrationer: „Aftenskolens viser sit ansigt“. Udstillingen blev omfattet med stor interesse og besøgt af ca. 5.000. Adskillige måtte desværre gå uden at kunne komme ind. Der var til stadighed en kø på flere hundrede ventende. — Om aftenen samledes lærerkollegiet med repræsentanter fra Ungdomsskolenævnet til en afslutningsfest.

Afslutningsfest.

Søndag den 23. marts afholdt vi om eftermiddagen vor traditionelle afslutningsfest på „Marienlyst“. Festen gentoges om aftenen. Medlem af ungdomsskolenævnet Knud Anker Nielsen bød velkommen, hvorefter forstanderen aflagde en kort beretning.

Underholdningen indleddes med en koncert af skolens orkester under ledelse af kapelmester A. B. Campbell, hvorefter direktør Arnold Olsen fremviste farvefilmen „Italien fra Alperne til Sicilien“.

Uden for festsalen rasede vinterens sidste snestorm.

Den samlede deltagelse i Aftenskolens fælles arrangementer kan på grundlag af billetregnskabet opgøres til 8.000 deltagere. Udstillingen besøgt af ca. 5.000.

Vore kulturelle arrangementer.

Indledning til en diskussion ved Dansk Aften- og Ungdoms-
skoleforenings årsmøde i Viborg den 21. og 22. juni 1952.

Problemet med dette — lad mig kalde det — udvidede kulturelle arbejde er først og fremmest kendt i byerne, hvor de sidste 10 år har bragt en kolossal vækst i aftenskolearbejdet. Jeg kan f. eks. nævne, at elevtallet i Helsingør er mere end femdoblet i denne periode, og noget lignende er tilfældet andre steder.

En af følgerne af denne voldsomme stigning var, at arbejdet mere og mere udviklede sig til en ren kursusvirksomhed. Mange havde øjnene åbne for denne slagside, og fhv. statskonsulent Novrup var en af de ivrigste til at advare derimod. Denne udvikling hang i nogen grad sammen med vanskeligheden ved at fremskaffe egnede undervisningslokaler, som — ikke mindst i krigens år med lys- og brændselsrestriktioner — let førte til en højst uheldig spredning af arbejdet — i en lille by som Helsingør på helt op til 10 forskellige steder.

Dertil kommer, at frikvarter som regel er et ukendt begreb i byaftenskolen, hvor man sjældent råder over større samlingslokaler og ikke kan sende flere hundrede mennesker ned på legepladsen. Man går ved lektionens begyndelse direkte til klassen og derfra lige hjem. Resultatet bliver let, at eleverne kun kender kammeraterne på deres eget hold, og hele arbejdet får en alt for spredt karakter. Med andre ord, vi går i byaftenskolen glip af den styrke, der ligger i selve fællesskabsfølelsen, den følelse, som bl. a. Bjørnsson har givet så glimrende udtryk i „Pas på takten“.

Der opstod således et stærkt behov for noget samlende, og det er dette behov, man først og fremmest har søgt at imødekomme med forskellige fælles arrangementer.

De allerfleste steder har man en afslutningsfest ofte i forbindelse med en udstilling af elevarbejder.

Enkelte steder markerer man også arbejdets festlige begyndelse ved en sammenkomst, og vinteren igennem byder man så på et par fælles sammenkomster af mere eller mindre lodig karakter.

Motivet til alle disse sammenkomster er så at sige altid det samme — nemlig det før nævnte ønske om at fremme sammenholdet og fællesskabsfølelsen blandt eleverne. Først i anden række kommer tanken om at højne elevernes niveau og udvide deres horisont, selv om ansvarsbevidste aftenskolefolk vel altid har dette i tankerne.

Men jævnsides med den voldsomme udvikling i det sidste 10-år er der også sket en forskydning i elevmaterialet, således at aftenskolen fra fortrinsvis at være en skole, hvor de unge kunne videreuddanne sig, — i hvert fald i byerne — har udviklet sig til en hel selvstændig skoleform for medborgere i aldersklasser, som man ikke tidligere regnede med i denne forbindelse.

Jeg kan således nævne, at i Helsingør var ikke mindre end 60% af Aftenskolens 2500 elever sidste vinter over 30 år.

Hertil kommer, at den nye aftenskolelovs stærkt udvidede fagrække og indførelsen af aftenhøjskolen på anden måde har fremkaldt en forskydning i elevmaterialet, således at aftenskolen nu har tilslutning fra alle sociale lag af befolkningen.

Skulle jeg kort karakterisere aftenskolens betydning i dag, måtte det blive som: *En værdifuld faktor i vort samfunds kulturelle liv — til gavn ikke blot for den enkelte, men i lige så høj grad for vort demokratiske samfund, der med hensyn til forståelse af fællesskabet vel i dag kræver større viden og indsigt af den enkelte end nogensinde før.*

Det er for et demokratisk samfund en livsbetingelse, at det befolkes af åndeligt medlevende samfundsborgere; men den åndelige udvikling er i den sidste menneskealder i nogen grad blevet distanceret af den tekniske, der nok giver mennesket

mere frihed, men samtidig slider mere på det, især psykisk, så den vundne fritid i alt for høj grad alene anvendes til afslapning.

Vore skoler må derfor bane sig vej frem i konkurrence med alle mulige underholdningsmidler, der ikke kræver nogen personlig aktivitet — lige fra den kulørte presse over filmen med dens store reklamemidler til radioen med dens mange mer' eller mindre godt udnyttede muligheder. Når dertil kommer, at denne underholdning kan nydes enten i biografernes polstrede stole eller i hjemmets lune hygge, mens vi kun kan byde på en hård træbænk, der ofte er adskillige numre for lille, er det yderligere klart, at vi i aftenskolen for at tiltrække og fastholde eleverne må byde på noget, de ikke finder andre steder.

Der står i dag ti- ja hundredetusinder af — ikke mindst yngre — medborgere, som har fået en god faglig uddannelse, men næppe har haft tid — eller lyst — til en tilsvarende medmenneskelig uddannelse. I aftenskolen har vi i forvejen mange af disse mennesker i tale. *Vi må gøre dem delagtige i værdierne ved siden af det faglige, gøre dem delagtige i vort kulturelle liv, lære dem, at der er en verden uden for deres egen.*

Det kan — i nogen grad — gøres jævnsides med undervisningsarbejdet. Den helt rigtige lærer vil have let ved at komme i kontakt med sine elever og således få rig lejlighed til at yde en kulturel indsats, men langt lettere lader dette sig dog gøre ved de fælles arrangementer, hvor man — som nævnt — samtidig styrker fællesskabsfølelsen, følelsen af samhørighed.

Vi må imidlertid gøre os helt klart, at skal dette arbejde have nogen betydning — ud over det rent underholdende —, så kan vi ikke sætte målet højt nok. Det er ikke nok at lefle for folks dårlige smag. Det gælder om at forbedre den — vi må bestandigt sigte højt og huske, at det bedste ikke er for godt.

Lad os da se på, hvad vi byder vore elever.

På grundlag af avisudklip fra samtlige danske dagblade uden for København, har vi udarbejdet en statistik over, hvad

man i løbet af det sidste år — uden for Storkøbenhavn — har budt aftenskolens elever ud over det rent undervisningsmæssige. Selvfølgelig kan en statistik, der bygger på et sådant grundlag, ikke være helt fuldstændig. Der kan meget vel være sket noget, som aviserne ikke har fået med, og udklipsbureauet kan have overset noget; men da dette jo lige så godt kan være det ene som det andet, giver statistiken vist alligevel et ganske godt billede af forholdene.

Statistiken omfatter 246 skoler, der tilsammen har budt på 558 fælles arrangementer.

Nemlig: 2 udenlandsrejser, 11 koncerter, 8 teateraftener, 7 studie- og teaterture, 30 filmsforestillinger, 32 foredrag eller oplæsninger, 69 underholdninger med bal, 184 fælles kaffeborde og 220 afslutningsfester og udstillinger.

Som jeg nævnede, dækker statistikken ikke Storkøbenhavn — altså København, Frederiksberg og de større omegnskommuner. Dette må retfærdighedsvis fremhæves, fordi man netop disse steder har ydet den største indsats inden for det område, vi drøfter her i dag, men det er trods alt undtagelserne. Ud over hele det danske land sidder vi stadig tilbage med vore 8 teaterforestillinger og 11 koncerter mod 69 baller og 184 fælles kaffeborde.

Jeg spørger da Dem, mine damer og herrer, medarbejdere inden for det folkeoplysende arbejde i Danmark, repræsentanter for nævn og myndigheder, skal vi lade det blive stående ved disse 184 fælles kaffeborde? Mener de ikke, der bør gøres en indsats? Og hvem er nærmere til det end vi?

Chr. Gaardø.

Skolens personale i 1951—52.

kommunelærerinde, fru <i>Else Thue Andersen</i>	Helsingør
skolebetjent <i>H. C. Andreasen</i>	”
” <i>M. Bendtsen</i>	”
sekretær, fru <i>Helga Brandt</i>	”
overbibliotekar <i>E. Bremerstent</i>	”
lærer <i>Patrick C. Burger</i>	”
kapelmester <i>A. B. Campbell</i>	”
gartner <i>Niels Clemmensen</i>	”
overlærer <i>C. R. T. Christensen</i>	”
Fru <i>Coral Christensen</i>	”
pens. kontreadmiral <i>E. Briand de Crèvecoeur</i>	Humblebæk
arbejdsmand <i>F. W. Enequist</i>	Helsingør
civilingeniør <i>Kristian Engelsen</i>	”
forstander <i>Chr. Gaardø</i>	”
forfatteren <i>Poul Goos</i>	Fredensb.
adjunkt <i>Kjeld Gravgaard</i>	Helsingør
korrespondent, fru <i>Lis Gravgaard</i>	”
overlærer <i>Ove Guldager</i>	”
maleren <i>Carl Winther Hansen</i>	”
riggermester <i>Knud Hansen</i>	”
kommunelærerinde, frk. <i>Else Hartvig</i>	”
lærerinde, fru <i>Gertrud Henning</i>	”
kommunelærerinde, frk. <i>Agnethe Henriksen</i>	”
fotohandler <i>Th. Henriksen</i>	Kbhvn.
socialinspektør <i>Holger Iisager</i>	Helsingør
dameskrædderinde, fru <i>Kristiane Ipsen</i>	”
kommunelærer <i>Steffen Bering Jacobsen</i>	”
ekspedient <i>Gerhard Jakobsen</i>	”
regnskabsfører <i>Carl Jensen</i>	”

kommunelærerinde, frk. <i>Inga Wilhelm Jensen</i>	Helsingør
overlæge <i>C. U. Jessen</i>	"
kommunelærerinde, frk. <i>Margrethe Jørgensen</i>	"
dameskrædderinde, frk. <i>Anna Kierkegaard</i>	"
fendrik <i>Torben Kramath</i>	"
arkitekt <i>Svend Kryger</i>	"
læge <i>A. Kvanner</i>	"
kommunelærerinde, fru <i>Bodil Larsen</i>	"
murer <i>Eyvind Larsen</i>	"
organist <i>E. Rosenkilde Larsen</i>	"
musikpædagog, fru <i>Gjertrud Rosenkilde Larsen</i>	"
kommunelærer <i>Holger Larsen</i>	"
forretningsfører <i>Skjold Mølgaard Larsen</i>	"
kommunelærer <i>K. Laursen</i>	"
husholdningslærerinde, fru <i>Ruth Lerche</i>	"
gymnastiklærerinde, frk. <i>Grethe Lybke</i>	"
dameskædderinde, fru <i>Gerda Madsen</i>	"
kommunelærer <i>Svend Madsen</i>	Ålsgårde
kommunelærerinde, frk. <i>Bodil Michélsen</i>	Helsingør
kommunelærer <i>Åge Nielsen</i>	Hornbæk
havnebetjent <i>Frantz Nielsen</i>	Helsingør
adjunkt <i>Vigand Nielsen</i>	"
akkompagnatrice, fru <i>Rosa Nielsen</i>	"
maleren <i>Johs. Nørretranders</i>	"
anlægsgartner <i>J. Olivarius</i>	"
kommunelærer <i>P. J. Palmark</i>	"
akkompagnatør <i>Elton Peipgræss</i>	"
kriminaloverbetjent <i>Aksel Petersen</i>	"
civilingeniør <i>Chr. Steen Petersen</i>	"
bureauindehaver <i>Knud Petersen</i>	"
magister <i>Frits Pullich</i>	Hellebæk
dameskrædderinde, fru <i>Eva Rohde</i>	Helsingør
maskinmester <i>Viggo Sander</i>	"
dameskrædderinde, fru <i>Grethe Seifert</i>	"

dameskrædderinde, fru <i>Ruth Storgaard</i>	Kbhvn.
håndvæverske, fru <i>Bodil Svendsen</i>	Helsingør
husholdningslærerinde, fru <i>Gunver Gether Sørensen</i>	”
arbejdsmand <i>Robert Sørensen</i>	”
kommunelærer <i>Th. Sørensen</i>	”
dameskrædderinde, fru <i>A. Tamboe</i>	Kbhvn.
læge <i>Chr. Tandrup</i>	Helsingør
pastor <i>K. T. Tofte</i>	”
journalist <i>Alex Willadsen</i>	Hellebæk

Det nye semester 1952—53

Indmeldelser modtages den 11. og 12. september,
se nærmere i dagspressen.

Tilmelding af kollektive hold må ske inden den 15.
september.

Undervisningen begynder mandag den 29. september.